

ฉันทที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๔/๒๕๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส10590

รับที่ : ธ13959/56

วันที่ : 30 ก.ย. 56 เวลา : 9:27

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

3/325
30 ก.ย. 2556
9.46 PM

๒๗ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง การรับรองอนุสัญญามีนามาตะว่าด้วยการจัดการสารปรอท

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างเอกสารข้อมติ (resolutions) ต้นฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับแปลภาษาไทย
๒. ร่างอนุสัญญามีนามาตะว่าด้วยการจัดการสารปรอทต้นฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับแปลภาษาไทย

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่องการรับรองอนุสัญญามีนามาตะว่าด้วยการจัดการสารปรอท มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ สืบเนื่องจากการประชุมคณะมนตรีประศาสน์การ (Governing Council: GC) ของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) สมัยที่ ๒๑ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ มีมติให้หน่วยงาน UNEP ประเมินผลกระทบของสารปรอทในระดับโลก และนำเสนอในการประชุม UNEP GC สมัยที่ ๒๒ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ผลการประเมินพบว่า สารปรอทส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชากรโลก จึงมีมติให้ดำเนินการจัดทำมาตรการด้านการจัดการสารปรอททั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยเร็วที่สุด เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสารปรอท และเรียกร้องให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ร่วมกันเสนอความเห็นเพื่อจัดทำมาตรการดังกล่าว ต่อมาในการประชุม UNEP GC สมัยที่ ๒๓ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ มีมติให้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศ และมาตรการต่างๆ เพื่อการจัดการสารปรอท และได้ข้อสรุปว่า “การลดความเสี่ยง” เป็นแนวทางหลักในการดำเนินงานเพื่อการจัดการสารปรอทระหว่างประเทศในระยะยาว พร้อมทั้งเรียกร้องให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ องค์การเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ ดำเนินกิจกรรมเพื่อลดความเสี่ยงจากสารปรอทในผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับสารปรอท

/๑.๑.๒ การประชุม...

๑.๑.๒ การประชุม UNEP GC สมัยที่ ๒๕ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีมติให้จัดทำมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท (legally binding agreement on mercury) และเรียกร้องให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท (Intergovernmental Negotiating Committee (INC) to prepare a global legally binding instrument on mercury) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อพิจารณากำหนดรายละเอียดของมาตรการดังกล่าวร่วมกับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ สำหรับพัฒนาเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศต่อไป โดยมีเป้าหมายในการจัดทำมาตรการฯ ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๖

๑.๑.๓ หน่วยงาน UNEP ได้จัดให้มีการประชุม INC รวมทั้งสิ้น ๕ ครั้ง ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ – มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อจัดทำเนื้อหาสาระของร่างมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท และในการประชุม INC สมัยที่ ๕ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๖ ณ สมาพันธรัฐสวิสที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันยกร่างมาตรการทางกฎหมายฯ ในแต่ละข้อบทแล้วเสร็จ และมีมติเห็นชอบกับร่างมาตรการทางกฎหมายดังกล่าว โดยให้พัฒนาเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางกฎหมายชื่อว่า “Minamata Convention on Mercury” หรือ “อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยการจัดการสารปรอท” และกำหนดให้มีการรับรอง (adoption) และเปิดลงนาม (signature) ในอนุสัญญาฯ ในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ที่กำหนดจัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น หลังจากนั้นจะเปิดให้ลงนามในอนุสัญญาฯ อีกเป็นระยะเวลา ๑ ปี จนถึงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาร่างอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยการจัดการสารปรอท ดังนี้

๑.๒.๑ จัดทำกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุม INC เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ และเสนอรัฐสภาพิจารณาเห็นชอบ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยเนื้อหาสาระของอนุสัญญาฯ ที่สำนักเลขาธิการ INC จะเสนอให้มีการรับรองในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น มีเนื้อหาสาระเป็นไปตามที่ที่ประชุม INC สมัยที่ ๕ ได้ให้ความเห็นชอบเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๖ ณ สมาพันธรัฐสวิส และเป็นไปตามกรอบการเจรจาที่คณะผู้แทนไทยใช้ในการประชุม INC

๑.๒.๒ จัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างอนุสัญญามินามาตะฯ รวมทั้งสิ้น ๔ ครั้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๖ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับร่างอนุสัญญามินามาตะฯ แลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์การใช้และการจัดการสารปรอทในประเทศ และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาสังคม รวมทั้งแจ้งเวียนร่างอนุสัญญามินามาตะฯ ให้หน่วยงานต่าง ๆ พิจารณาให้ความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๓ ทหาริกรรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นการรับรองอนุสัญญามินามาตะฯ ในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury มีความเห็นโดยสรุปว่า คณะรัฐมนตรีได้เสนอกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุม INC ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรัฐสภาได้ลงมติให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพื่อให้คณะผู้แทนไทยสามารถเข้าร่วมการเจรจาร่างอนุสัญญามินามาตะฯ ดังนั้น หากเนื้อหาสาระของอนุสัญญามินามาตะฯ ที่จะมีการรับรองในการประชุมดังกล่าว เป็นไปตามกรอบการเจรจาที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นไว้ หน่วยงานไม่ต้องเสนอกรอบการเจรจาเพื่อการรับรองอนุสัญญามินามาตะฯ ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบอีก ทั้งนี้ การรับรองอนุสัญญามินามาตะฯ เป็นเพียงการรับรองความถูกต้องแท้จริงของตัวบทเนื้อหาของอนุสัญญาฯ และยังไม่ใช้ขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันกับประเทศไทยตามอนุสัญญาฯ

๑.๒.๔ นำประเด็นทำที่ของประเทศไทยในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น เสนอคณะอนุกรรมการด้านการจัดการสารปรอทพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้มีการรับรอง (adoption) (๑) อนุสัญญามินามาตะฯ (๒) เอกสารข้อมติ (resolutions) และ (๓) กรรณสารสุดท้าย (the final act of the conference) ในการประชุมดังกล่าว

๑.๒.๕ นำประเด็นทำที่ของประเทศไทยในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้มีการรับรอง (adoption) (๑) อนุสัญญามินามาตะฯ (๒) เอกสารข้อมติ (resolutions) และ (๓) กรรณสารสุดท้าย (the final act of the conference) ในการประชุมดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการรับรองอนุสัญญามินามาตะฯ ด้วยการจัดการสารปรอท เป็นการยอมรับความถูกต้องของตัวบทเนื้อหาของอนุสัญญาฯ ไม่ใช่การแสดงเจตนาให้ความยินยอมในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ อันจะทำให้เกิดผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศในการปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญานั้น ๆ ทั้งนี้ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย เป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักเลขาธิการ INC จะเสนอร่างอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยการจัดการสารปรอท เพื่อให้มีการรับรอง (adopting) อนุสัญญาฯ โดยประเทศต่าง ๆ ในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ซึ่งกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอร่างอนุสัญญามินามาตะฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนการประชุมดังกล่าว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญของการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury

การประชุมดังกล่าว กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอให้มีการ

๔.๑.๑ รับรอง (adoption) และลงนาม (signature) ในอนุสัญญามินามาตะฯ

๔.๑.๒ รับรองเอกสารข้อมติ (resolutions) ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ในระหว่างที่อนุสัญญาฯ ยังไม่มีผลบังคับใช้ อาทิ การพัฒนาแนวทางการจัดการสารปรอท แนวทางการเตรียมการด้านกลไกทางการเงิน และแนวทางการร่วมมือกับอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย และการกำจัด ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติตามอนุสัญญามินามาตะฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่ออนุสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔.๑.๓ รับรอง และลงนามกรรมสารสุดท้าย (the final act of the conference) ซึ่งเป็นรายงานสรุปผลการประชุมตามวาระการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury พร้อมแนบด้วยเอกสารข้อมติ (resolutions) และอนุสัญญามินามาตะฯ ทั้งนี้ กรรมสารสุดท้ายจะมีการจัดทำขึ้นในระหว่างการประชุมฯ เพื่อเสนอให้มีการรับรองในการประชุมดังกล่าวต่อไป

๔.๒ สาระสำคัญของร่างอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยการจัดการสารปรอท

ร่างอนุสัญญามินามาตะฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสารปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์สู่อากาศ แหล่งน้ำ และดิน โดยมีสาระสำคัญมุ่งเน้นการควบคุม ลดและเลิก การผลิต การนำเข้าและส่งออก การใช้ การปลดปล่อย และการบำบัดหรือกำจัดสารปรอทในแหล่งกำเนิดที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญระดับโลก ซึ่งประกอบด้วย ๓๖ ข้อบท และ ๕ ภาคผนวก ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ ข้อบทที่ ๑ - ๑๖ เป็นมาตรการควบคุม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาของพันธกรณีที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งอุปทานสารปรอทและการค้า ผลิตภัณฑ์ที่มีสารปรอทเป็นส่วนประกอบ กระบวนการผลิตที่มีการใช้สารปรอท กิจกรรมเหมืองทองคำขนาดเล็กที่มีการใช้สารปรอท การปลดปล่อยสารปรอทสู่อากาศ แหล่งน้ำ และดิน การเก็บกักสารปรอท ภาคของเสียปรอท และพื้นที่ที่ปนเปื้อนสารปรอท แหล่งเงินทุนและกลไกต่าง ๆ และการเสริมสร้างศักยภาพ การให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิค และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๔.๒.๒ ข้อบทที่ ๑๗ - ๓๖ เป็นมาตรการสนับสนุน เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการในประเด็นต่าง ๆ ของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาเพื่อรองรับการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ต่อไป อาทิ การเผยแพร่ข้อมูล ความตระหนัก และการศึกษา การวิจัยพัฒนาและการติดตามผล ประเด็นด้านสุขภาพ แผนการนำไปปฏิบัติ การจัดทำรายงาน การประเมินความมีประสิทธิภาพ การประชุมรัฐภาคี สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ การระงับข้อพิพาท การพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนของอนุสัญญาฯ สิทธิในการลงคะแนนเสียง การลงนาม การให้สัตยาบัน การรับรอง การให้ความเห็นชอบ หรือการภาคยานุวัติ การมีผลบังคับใช้ การสงวนสิทธิ และการถอนตัว

๔.๒.๓ ภาคผนวก (Annex) เป็นการแสดงรายการแหล่งที่มีการใช้หรือการปลดปล่อยสารปรอทที่จะมีผลบังคับใช้ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ที่มีสารปรอทเป็นส่วนประกอบ กระบวนการผลิตที่มีการใช้สารปรอท และแผนจัดการระดับชาติในกิจกรรมเหมืองแร่ทองคำขนาดเล็กที่มีการใช้สารปรอท แหล่งที่มีการปลดปล่อยสารปรอทสู่อากาศ และกระบวนการอนุญาตอุตสาหกรรมและกระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาท

๔.๒.๔ อนุสัญญาฯ จะมีผลบังคับใช้ใน ๙๐ วัน หลังจากมีประเทศครบ ๕๐ ประเทศ มอบสัตยาบันสาร (ratification) การยอมรับ (acceptance) หรือการให้ความเห็นชอบ (approval) หรือการภาคยานุวัติ (accession)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

๖.๑ ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

การรับรองอนุสัญญาฯ เป็นการยืนยันว่าข้อความ เนื้อหา เงื่อนไข ถ้อยคำ ที่บรรจุอยู่ในอนุสัญญาฯ เป็นไปตามที่ได้มีการเจรจากันไว้ทุกประการ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการขัดแย้ง หรือโต้แย้งในภายหลังว่าอนุสัญญาฯ ที่บัญญัติขึ้นนั้น ไม่ได้เป็นไปตามที่ได้เจรจากันไว้ โดยการรับรองอนุสัญญาฯ จะไม่มีผลต่อการแสดงเจตนาให้ความยินยอมในการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาฯ อันจะทำให้เกิดผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศในการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ แต่เป็นการแสดงความมีส่วนร่วมในการร่างอนุสัญญาฯ และเป็นการแสดงบทบาทในประชาคมโลกว่าประเทศไทยมีความตระหนักในปัญหามลพิษจากสารปรอท และการจัดการสารปรอท ทั้งนี้ การรับรองอนุสัญญาฯ มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

/๖.๑.๑ คำแถลง...

๖.๑.๑ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ หัวข้อ ๕ นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อที่ ๕.๕ ให้ความสำคัญแก่ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสนับสนุน การดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่จะนำมาสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน หัวข้อ ๕.๖ การเพิ่มบทบาทประเทศไทย ในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศโดยให้ศึกษารายละเอียดและสร้างความเข้าใจของพันธกรณี รวมทั้งติดตามสถานการณ์การเจรจาและท่าทีของประเทศต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญา ข้อตกลง และพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อม และกรอบความตกลงอื่น ๆ ที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๑.๓ แผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔) ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพและบทบาทในการบริหารจัดการสารเคมีของทุกภาคส่วน กลวิธีที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการตอบสนองและการเตรียมความพร้อมต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ

๖.๑.๔ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรม สมดุล มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน และการพัฒนาอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถของภาคีการพัฒนาเพื่อให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๑.๕ แผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบ และแนวทางในการจัดการมลพิษของประเทศที่ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก และเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการสารมลพิษของประเทศที่มีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทางและ ผลักดันการดำเนินการให้เกิดผลร่วมกัน

๖.๒ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

อนุสัญญาฯ จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการที่มีการนำสารปรอทมา ใช้ประโยชน์ ปรับเปลี่ยนวัตถุดิบและเทคโนโลยีในการผลิต เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นการลดปัญหาการกีดกันทางการค้า ตลอดจนขยายโอกาสในทางการค้าให้สามารถส่งออกสินค้าไปยังประเทศที่ได้ เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาฯ และในเวทีการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวทาง เศรษฐกิจของประเทศต่อไป

๖.๓ ผลกระทบต่อสังคม

อนุสัญญาฯ จะทำให้มีการพัฒนาแนวทางในการจัดการสารปรอท เพื่อการลดหรือเลิก การผลิต การใช้ และการปลดปล่อยสารปรอท ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงอันตรายของสารปรอทต่อสุขภาพอนามัย และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๖.๕ ผลกระทบต่อเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

อนุสัญญาฯ จะช่วยกระตุ้นกลไกการบริหารจัดการสารปรอทภายในประเทศให้เป็นไปตามข้อกำหนดของอนุสัญญาฯ อาทิ ให้มีการกำหนดนโยบายและดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้มีการควบคุม ลด หรือเลิกการใช้และการปลดปล่อยสารปรอทสู่สิ่งแวดล้อมภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมืออุปกรณ์ สารทดแทน และแนวทางการจัดการสารปรอทที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ ความเห็นของกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ กล่าวคือ คณะรัฐมนตรีได้เสนอกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุม INC ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรัฐสภาได้ลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพื่อให้คณะผู้แทนไทยสามารถเข้าร่วมการเจรจาร่างอนุสัญญามินามาตะ ดังนั้น หากเนื้อหาสาระของอนุสัญญามินามาตะ ที่จะมีการรับรองในการประชุมดังกล่าว เป็นไปตามกรอบการเจรจาที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นไว้ หน่วยงานไม่ต้องเสนอกรอบการเจรจาเพื่อการรับรองอนุสัญญามินามาตะ ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบอีก ทั้งนี้ การรับรองอนุสัญญามินามาตะ เป็นเพียงการรับรองความถูกต้องแท้จริงของตัวบทเนื้อหาของอนุสัญญาฯ และยังไม่ใช้ขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันกับประเทศไทยตามอนุสัญญาฯ

๘.๒ คณะอนุกรรมการด้านการจัดการสารปรอทภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งมีนายสุทิน อยู่สุข ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นประธานอนุกรรมการ และมืองค์ประกอบเป็นผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑๙ หน่วยงาน และผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ มีความเห็น ดังนี้

๘.๒.๑ ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ได้เข้าร่วมการประชุม INC เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาร่างอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยการจัดการสารปรอท ร่วมกับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และจะเข้าร่วมการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น เห็นควรแสดงความร่วมมือร่วมในการร่างอนุสัญญามินามาตะ โดยให้การรับรอง (adoption) อนุสัญญามินามาตะ

๘.๒.๒ เห็นว่ายังไม่ควรลงนาม (signature) ในอนุสัญญาดังกล่าว ทั้งนี้ แม้ว่าการลงนามในอนุสัญญาฯ จะเป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมืองในทางนโยบายของไทยในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ซึ่งจะยังไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายให้ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ ก็ตาม แต่เนื่องจาก

/อนุสัญญา...

อนุสัญญาฉบับนี้ มุ่งเน้นให้มีการจัดการสารปรอททั้งวัฏจักรชีวิต ตั้งแต่การผลิต การนำเข้า-ส่งออก การใช้ รวมทั้งการบำบัดและกำจัดสารปรอท อนุสัญญาฯ จึงมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ รวมทั้งประชาชน ดังนั้น จึงเห็นควรหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง อย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ เพื่อจัดเตรียม ความพร้อมในการรองรับอนุสัญญาฯ ก่อนพิจารณาการลงนามในอนุสัญญาดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการ INC ยังเปิดให้มีการลงนามในอนุสัญญาดังกล่าวได้ เป็นระยะเวลาอีก ๑ ปี หรือภายในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก

๘.๒.๓ เห็นควรให้มีการรับรองเอกสารข้อมติ (resolutions) ซึ่งเป็นแนวทางการ เตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ในระหว่างที่อนุสัญญาฯ ยังไม่มีผลบังคับใช้

๘.๒.๔ เห็นควรให้มีการรับรองกรรมสารสุดท้าย (the final act of the conference) ซึ่งเป็นการรับรองรายงานสรุปผลการประชุมดังกล่าว

๘.๒.๕ เห็นชอบให้นำเรื่องการรับรอง (adoption) (๑) อนุสัญญามินามาตะ (๒) เอกสารข้อมติ (resolutions) และ (๓) กรรมสารสุดท้าย (the final act of the conference) ในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๘.๓ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมฯ มีความเห็น ดังนี้

๘.๓.๑ เห็นชอบให้มีการรับรอง (adoption) (๑) อนุสัญญามินามาตะ (๒) เอกสาร ข้อมติ (resolutions) และ (๓) กรรมสารสุดท้าย (the final act of the conference) ในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการด้านการจัดการสารปรอท ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖

๘.๓.๒ มอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเรื่องดังกล่าว เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ มติคณะรัฐมนตรีและมติสภาผู้แทนราษฎรที่เกี่ยวข้อง

๙.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ เห็นชอบกรอบการเจรจา ของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมาย ระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอทตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้นำเสนอกรอบการเจรจาดังกล่าว เพื่อขอรับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต่อไป

/๙.๑.๒ มติรัฐสภา...

๙.๑.๒ มติรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท

๙.๒ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ประเทศไทยมีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องสำหรับรองรับการดำเนินงานด้านการจัดการสารปรอท ดังนี้

๙.๒.๑ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ในมาตรา ๑๗ กำหนดว่าเพื่อความปลอดภัย หรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชน หรือแก่กิจการอุตสาหกรรม หรือเศรษฐกิจของประเทศจะกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานก็ได้

๙.๒.๒ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดนิยามของวัตถุอันตราย หมายรวมถึง วัตถุไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตราย แก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม โดยในมาตรา ๑๘ ได้กำหนดชนิดของวัตถุอันตราย แบ่งออกตามความจำเป็นแก่การควบคุม และกำหนดว่าเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันและระงับอันตรายที่อาจมีแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดยความเห็นของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระบุชื่อหรือคุณสมบัติของวัตถุอันตราย ชนิดของวัตถุอันตราย กำหนดเวลาการใช้บังคับ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายดังกล่าว

๙.๒.๓ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ในมาตรา ๘ กำหนดว่าเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่ง หรือทุกจำพวก ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน

๙.๒.๔ พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในมาตรา ๕(๔) และ ๕(๕) ได้กำหนดว่าเพื่อคุ้มครองอนามัยของบุคคลให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชื่อวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง และกำหนดชื่อและปริมาณของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอางได้

๙.๒.๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒(๒) กำหนดว่าให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ

๙.๒.๖ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ในมาตรา ๕๕ กำหนดว่าให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดได้

/๙.๒.๗ พระราชบัญญัติ...

๙.๒.๗ พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในมาตรา ๖ ได้กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการควบคุมเครื่องมือแพทย์และคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการเครื่องมือแพทย์ มีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานของเครื่องมือแพทย์ที่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายต้องปฏิบัติ

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

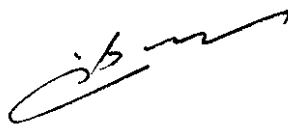
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑๐.๑ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับรอง (adoption) (๑) อนุสัญญามินามาตะ (๒) เอกสารข้อมติ (resolutions) และ (๓) กรรมสารสุดท้าย (the final act of the conference) ในการประชุม Conference of Plenipotentiaries on the Minamata Convention on Mercury ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมือง Kumamoto/Minamata ประเทศญี่ปุ่น โดยจะยังไม่ลงนามในอนุสัญญา

๑๐.๒ หากมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ขอให้การรับรองเอกสารข้อมติ และกรรมสารสุดท้ายอยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทนไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๔๔

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๔๒

E-mail chem@pcd.go.th